

Urząd Zamówień Publicznych

Oddział zagranicznego zakładu ubezpieczeń

Zgodnie z art. 2 pkt 11 ustawy wykonawcą jest osoba fizyczna, osoba prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która ubiega się o udzielenie zamówienia publicznego, złożyła ofertę lub zawarła umowę w sprawie zamówienia publicznego. Wykonawca ubiegający się o udzielenie zamówienia spełniać musi szereg warunków wskazanych w art. 22 ust. 1 ustawy, a w celu potwierdzenia spełnienia owych warunków obowiązany jest przedstawić, na żądanie zamawiającego, dokumenty wymienione enumeratywnie w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 kwietnia 2004r. w sprawie rodzajów dokumentów potwierdzających spełnienie warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy (Dz. U. Nr 71, poz. 645). Dokonywana przez zamawiającego ocena spełnienia warunków podmiotowych dotyczy wyłącznie wykonawcy. Nie dotyczy natomiast innych pomiotów, które mogą wystąpić w postępowaniu, np. pełnomocnika, podwykonawcy. Tym samym, dokumentów, o których mowa w ww. rozporządzeniu, zamawiający żądać może wyłącznie od wykonawcy.

O zdolności określonego podmiotu do występowania w roli wykonawcy rozstrzyga posiadanie przez niego podmiotowości prawnej i związanej z nią zdolności do składania oświadczeń woli oraz nabywania praw i zaciągania zobowiązań. Tylko taki bowiem podmiot może samodzielnie występować w obrocie prawnym, a więc i w postępowaniu o udzielenie zamówienia, oraz składać oświadczenia woli i zaciągać zobowiązania w swoim imieniu i na swoją rzecz.

W przypadku osób prawnych oraz osób fizycznych - kwestię tę rozstrzygają wprost przepisy kodeksu cywilnego, przyznając osobom fizycznym - pełnoletnim i nieubezważnionym zdolność do czynności prawnych, a osobom prawnym - zdolność prawną. Jeżeli chodzi natomiast o jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, to występowanie przez tego typu podmioty w roli wykonawcy uzależnione jest od posiadania przez nie przymiotu tzw. **ułamnych osób prawnych**, mogących nabywać prawa i zaciągać zobowiązania oraz mających tzw. procesową zdolność postulacyjną. Zdolność prawną takich podmiotów musi być wyraźnie przyznana ustawą (art. 33¹ kc).

Zakłady ubezpieczeń działają obecnie w Polsce w oparciu o ustawę z dnia 22 maja 2003r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151). Zgodnie z art. 131 ust. 1 oraz art. 132 ust. 1 zagraniczny zakład ubezpieczeń z państwa członkowskiego Unii Europejskiej może wykonywać działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział w ramach swobody świadczenia usług. Ustawa o działalności gospodarczej nie zawiera szczególnych regulacji dotyczących statusu prawnego oddziałów zagranicznych zakładów ubezpieczeń odsyłając w tym zakresie do Prawa działalności gospodarczej. Zgodnie bowiem z art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy o działalności ubezpieczeniowej przez oddział należy rozumieć oddział, w rozumieniu ustawy - Prawo działalności gospodarczej, zakładu ubezpieczeń z państwa członkowskiego Unii Europejskiej. Ponieważ Prawo działalności gospodarczej utraciło moc z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173, poz. 1807), tj. z dniem 21 sierpnia 2004r., należy przyjąć, iż definicja oddziału zawarta w ustawie o działalności ubezpieczeniowej odwołuje się do ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Zgodnie z art. 4 pkt 5 tej ustawy przez oddział należy rozumieć wyodrębnioną i samodzielną organizacyjnie część działalności gospodarczej, wykonywaną przez przedsiębiorcę poza siedzibą przedsiębiorcy lub głównym miejscem wykonywania działalności. Treść definicji wskazuje, iż oddział nie stanowi samodzielnego podmiotu prawa. Wprawdzie oddział przedsiębiorcy zagranicznego jest jednostką wyodrębnioną organizacyjnie, a nawet posiadającą pewien stopień samodzielności, jednak samodzielność ta nie ma swojego przełożenia na grunt prawa cywilnego. Jak bowiem wskazano wyżej, stosownie do treści art. 331 kodeksu cywilnego, zdolność prawną dla jednostki organizacyjnej nie posiadającej osobowości prawnej musi być wyraźnie przyznana ustawą. Tymczasem przepisy dotyczące prowadzenia działalności ubezpieczeniowej nie ustanawiają oddziału zagranicznego zakładu ubezpieczeń ułamną osobą prawną. Można zatem stwierdzić, że oddział "nie jest wyposażony w atrybut zdolności prawnej oraz w będący jej konsekwencją przymiot zdolności do czynności prawnych. Oznacza to, że struktura podmiotowa określana mianem oddziału w żadnym wypadku nie może stać się samodzielnym podmiotem stosunku cywilnoprawnego i nie może praw i obowiązków o charakterze cywilnoprawnym nabywać we własnym imieniu".

Z powyższych względów oddział przedsiębiorcy zagranicznego nie może występować w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w roli wykonawcy. Wykonawcą, w rozumieniu Prawa zamówień publicznych, będzie zawsze sam przedsiębiorca, w tym wypadku - zagraniczny zakład ubezpieczeń. Ponieważ zaś warunki podmiotowe uczestnictwa w postępowaniu dotyczyć mogą wyłącznie wykonawcy, jego też dotyczyć powinny dokumenty potwierdzające spełnienie warunków udziału w postępowaniu.

wytworzył: Izabela Łazuga
opublikował: Izabela Łazuga
zmodyfikował: Izabela Łazuga
 rozwiń historię wersji

data wytworzenia: 2010-05-24 12:36:00
data publikacji: 2010-05-24 12:38:09
data modyfikacji: 2010-05-24 12:36:00
ilość odwiedzin: 2575